

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2335/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Јакша Јојић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Управе царине, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4001/21 од 04.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4001/21 од 04.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1273/19 од 14.04.2021. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену да на име стицања без основа тужиоцу исплати износ од 648.318,69 евра са законском затезном каматом од 01.01.2002. године до исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу до 138.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4001/21 од 04.11.2021. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1273/19 од 14.04.2021. године.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је дана 21.02.1999. године, приликом уласка на територију Савезне Републике Југославије и Републике Србије, одузет новчани износ од 1.268.000 немачких марака, којом приликом му је издат записник о привремено одузетим предметима. Против тужиоца није вођен нити покретан прекршајни или кривични поступак нити било који други поступак поводом спорног новчаног износа, који му није враћен. У периоду од 12.06.2008. године до 03.12.2018. године, због извршеног кривичног дела превоза наркотика из Турске на Косово, био на издржавању казне затвора у Липљану. Тужилац је држављанин Републике Северне Македоније.

Полазећи од изложеног чињеничног стања, те од околности да је тужба у овој парници поднета дана 01.03.2019. године, првостепени суд је основаним оценио приговор застарелости потраживања истакнут од стране тужене, па је тужбени захтев одбио као неоснован. Образлажући своју одлуку првостепени суд је навео да није дошло до застоја застарелости у периоду од 12.06.2008. године до 03.12.2018. године, током кога се тужилац налазио на одслужењу затворске казне у Липљану, јер Закон о извршењу кривичних санкција Републике Србије (чланови 74 и 75.) предвиђају право осуђеног лица да надлежним органима упућује поднеске преко Завода и омогућавају правну помоћ затвореницима (члан 77. тог закона). Како тужилац није користио наведена права, нити је сходно члану 79. Закона о извршењу кривичних санкција Републике Србије адвоката или неко друго лице овластио за заступање, првостепени суд није прихватио тужиочево становиште да је у наведеном периоду дошло до застоја потраживања.

Другостепени суд је првостепену пресуду потврдио са образложењем да застарелост представља институт материјалног права чијом применом долази до губитка права да се од дужника тражи извршење неке обавезе, а како је сходно члану 362. Закона о облигационим односима застарелост наступила истеком последњег дана законом предвиђеног времена, то је тужба поднета дана 01.03.2019. године сматрана неблаговременом.

Противно ревизијским наводима Врховни касациони суд је оценио да је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Чланом 360. прописано је да застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе (став 1.), да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе (став 2.) и да се суд не може обазирати на застарелост ако се дужник на њу није позвао (став 3.).

Правни институт застоја застаревања регулисан је члановима од 381. до 386. Закона о облигационим односима, а тужилац је своје становиште да застарелост није наступила засновао на одредби члана 383. ЗОО којом је прописано да застаревање не тече за све време за које повериоцу није било могуће да због несавладивих препрека судским путем захтева испуњење обавеза. Међутим, од дана 21.02.1999. године до дана 12.06.2008. године, када је ступио на издржавање казне затвора која је трајала до 03.12.2018. године, протекао је рок прописан чланом 376. у вези са чланом 155. ЗОО, којим одредбама је прописано да се потраживање накнаде проузроковане штете у виду стварне штете или изгубљене добити застарелим сматра протеклом рока од три године од када је оштећеник дознао за штету или за лице које је штету учинило, а у сваком случају застарева за пет година до дана настанка штете.

Сагласно датој правној аргументацији, сходно члану 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић